

MỐI QUAN HỆ GIỮA BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA VỚI DU LỊCH BỀN VỮNG

I NGUYỄN THỊ HƯƠNG QUỲNH

Email: quynh0125@gmail.com

Viện Tâm lý Giáo dục

THE RELATIONSHIP BETWEEN CONSERVATION AND DEVELOPMENT OF CULTURAL HERITAGE VALUES AND SUSTAINABLE TOURISM

TÓM TẮT

ABSTRACT

Di sản văn hóa đóng vai trò quan trọng trong việc bảo tồn và thúc đẩy những giá trị về văn hóa truyền thống, kiến trúc, nghệ thuật, lễ hội và tâm linh của một dân tộc hoặc khu vực địa lý. Đồng thời, du lịch cũng đóng góp quan trọng vào việc duy trì và phát huy giá trị di sản văn hóa một cách bền vững. Tuy nhiên, với sự phát triển nhanh chóng của ngành du lịch, các di sản văn hóa đang đối mặt với nhiều thách thức, có nguy cơ bị suy tàn hoặc mất đi giá trị nếu không được bảo tồn một cách cẩn thận. Trong khuôn khổ một bài viết, tác giả thông qua việc khái quát các khái niệm về bảo tồn và phát huy giá trị di sản, về du lịch bền vững, tập trung làm rõ mối quan hệ giữa bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa với du lịch bền vững để du lịch và bảo tồn di sản văn hóa có thể tương tác và hỗ trợ nhau một cách bền vững. Từ đó, di sản văn hóa được bảo tồn vững chắc và phát triển một cách hiệu quả, đồng thời du lịch cũng sẽ góp phần vào sự phát triển bền vững của cộng đồng địa phương.

Cultural heritage plays a significant role in the preserving and promoting values related to the traditional culture, architecture, arts, festivals, and spirituality of a nation or geographical region. Simultaneously, tourism also makes a crucial contribution to sustainably maintaining and enhancing the value of cultural heritage. However, due to the rapid development of the tourism industry, cultural heritage faces numerous challenges, risking decay or loss of value if not carefully conserved. In the framework of an article, the author aims to provide an overview of the concepts of conservation and enhancement of cultural heritage values, as well as sustainable tourism. The focus is on clarifying the relationship between conserving and enhancing the value of cultural heritage and sustainable tourism, so that tourism and cultural heritage can interact and support each other sustainably. Through this approach, cultural heritage can be effectively preserved and developed, while tourism also contributes to the sustainable development of local communities.

Từ khóa: Di sản văn hóa, du lịch bền vững

Keywords: Cultural Heritage, Sustainable Tourism

1. Đặt vấn đề

Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa là một nhiệm vụ cực kỳ quan trọng đối với việc duy trì và phát triển di sản văn hóa của một quốc gia hoặc cộng đồng. Việc này đảm bảo rằng các giá trị văn hóa, truyền thống và kiến thức của một dân tộc được truyền tải cho các thế hệ sau một cách bền vững và tăng cường nhận thức về những giá trị di sản văn hóa trong xã hội. Một trong những cách quan trọng để đạt được mục tiêu bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa là thông qua việc thực hiện du lịch bền vững. Ngành du lịch có thể đóng góp tích cực vào phát triển kinh tế và xã hội của địa phương, đồng thời đảm bảo bảo vệ và phát triển các di sản văn hóa và tự nhiên

quý giá. Du lịch bền vững là một hướng tiếp cận du lịch đáng khen ngợi, nhằm tối ưu hóa lợi ích kinh tế và xã hội mà không làm tổn hại đến môi trường và văn hóa địa phương. Bằng cách thực hiện du lịch bền vững, du khách có cơ hội tiếp xúc với văn hóa địa phương và đồng thời học hỏi về các giá trị truyền thống và lịch sử của nơi đó.

Tuy nhiên, để du lịch bền vững đạt hiệu quả, việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa là rất quan trọng. Những nét đẹp văn hóa của một địa điểm du lịch là nền tảng để thu hút du khách, nhưng cũng đồng thời đòi hỏi sự bảo tồn cẩn thận và tôn trọng. Nếu không được bảo tồn tốt, các giá trị văn hóa này có thể mất đi

CULTURE

dần theo thời gian, làm mất đi điểm thu hút của địa phương và ảnh hưởng tiêu cực đến nguồn thu từ du lịch. Do đó, có một mối quan hệ mật thiết giữa bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa với du lịch bền vững. Việc du lịch bền vững không chỉ là việc giữ gìn môi trường và xã hội, mà còn đòi hỏi sự tôn trọng và bảo vệ di sản văn hóa địa phương. Điều này giúp du lịch trở thành một sức mạnh thúc đẩy cho việc bảo tồn và phát triển di sản văn hóa, từ đó thúc đẩy cả sự phát triển kinh tế và tinh thần của cộng đồng địa phương.

Mục tiêu nghiên cứu của đề tài sẽ xoay quanh việc nghiên cứu về bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, về du lịch bền vững, từ đó làm rõ mối quan hệ giữa bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa với du lịch bền vững. Bằng cách tập trung vào những vấn đề trên, bài nghiên cứu này hy vọng sẽ đóng góp vào việc tăng cường nhận thức về tầm quan trọng của bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trong việc thúc đẩy du lịch bền vững, từ đó góp phần vào sự phát triển toàn diện của cộng đồng địa phương và quốc gia.

2. Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa

2.1. Khái niệm di sản văn hóa

Theo Điều 1 Luật về Di sản văn hoá: “Di sản văn hoá quy định tại Luật này bao gồm di sản văn hoá phi vật thể và di sản văn hoá vật thể, là sản phẩm tinh thần, vật chất có giá trị lịch sử, văn hoá, khoa học, được lưu truyền từ thế hệ này qua thế hệ khác ở nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.”

2.2. Phân loại di sản văn hóa

Theo Điều 1 Luật Di sản văn hoá 2001 và Điều 2 Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của luật di sản văn hóa và luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa số 98/2010/NĐ-CP thì di sản văn hoá gồm 02 loại di sản văn hóa phi vật thể và di sản văn hóa vật thể.

2.2.1. Di sản văn hoá phi vật thể

Theo khoản 1 Điều 4 Luật về Di sản văn hoá: “Di sản văn hoá phi vật thể là sản phẩm tinh thần có giá trị lịch sử, văn hoá, khoa học, được lưu giữ bằng trí nhớ, chữ viết, được lưu truyền bằng truyền miệng, truyền nghề, trình diễn và các hình thức lưu giữ, lưu truyền khác, bao gồm tiếng nói, chữ viết, tác phẩm văn học, nghệ thuật, khoa học, ngữ văn truyền miệng, diễn xướng dân gian, lối sống, nếp sống, lễ hội, bí quyết về nghề thủ công truyền thống, tri thức về y, dược học cổ truyền, về văn hoá ẩm thực, về trang phục truyền thống dân tộc và những tri thức dân gian khác.”

Di sản văn hoá phi vật thể bao gồm:

- Tiếng nói, chữ viết;
- Ngữ văn dân gian;
- Nghệ thuật trình diễn dân gian;

- Tập quán xã hội và tín ngưỡng;
- Lễ hội truyền thống;
- Nghề thủ công truyền thống;
- Tri thức dân gian.

2.2.2. Di sản văn hoá vật thể

Theo khoản 2 Điều 4 Luật về Di sản văn hoá: “Di sản văn hoá vật thể là sản phẩm vật chất có giá trị lịch sử, văn hoá, khoa học, bao gồm di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh, di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia.”

Di sản văn hoá vật thể bao gồm:

- Di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh;
- Di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia.

2.3. Giá trị di sản văn hóa

Giá trị di sản văn hóa là những phẩm chất, khía cạnh và ý nghĩa đặc biệt mà một yếu tố văn hóa mang lại cho con người và xã hội. Đó có thể là những giá trị lịch sử, nghệ thuật, tôn giáo, truyền thống, hay khoa học và tri thức được thể hiện qua các di sản văn hóa phi vật thể và di sản văn hóa vật thể.

Giá trị di sản văn hóa có thể bao gồm:

- Giá trị lịch sử: Di sản văn hóa có thể mang lại thông tin quan trọng về về lịch sử, nguồn gốc và phát triển của một văn hóa hoặc một cộng đồng.

- Giá trị nghệ thuật: Những di sản văn hóa như tác phẩm nghệ thuật, kiến trúc, âm nhạc... có thể mang lại trải nghiệm thẩm mỹ và cảm nhận tác động sâu sắc đến con người.

- Giá trị tôn giáo và truyền thống: Di sản văn hóa có thể liên quan đến các giá trị tôn giáo, tín ngưỡng và các nghi lễ, phong tục, truyền thống văn hóa mà những cộng đồng hay quốc gia đặc biệt coi trọng và duy trì qua thời gian.

- Giá trị khoa học và tri thức: Di sản văn hóa có thể bao gồm tri thức, kiến thức truyền đạt qua ngôn ngữ, truyền thống văn hóa, hệ thống kiến thức y học truyền thống và các phương pháp truyền thống của khoa học và công nghệ.

2.4. Mối quan hệ giữa bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa

Bảo tồn giá trị di sản văn hóa là quá trình bảo vệ, tu bổ, khôi phục và duy trì di sản văn hóa để đảm bảo rằng những giá trị di sản văn hóa đó vẫn tồn tại theo dạng thức vốn có trước đây của nó và được chuyển giao cho các thế hệ sau.

Phát huy giá trị di sản văn hóa là sự kế thừa, phát triển, khai thác, sử dụng hiệu quả những giá trị của di sản văn hóa trong đời sống hiện tại và tương lai nhằm tạo ra lợi ích và sự phát triển bền vững.

CULTURE

2.4.1. Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa có mối quan hệ biện chứng, thống nhất, gắn bó chặt chẽ với nhau và nhằm mục đích chung là lưu truyền và phát triển những giá trị di sản văn hóa.

Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa có mối quan hệ biện chứng với nhau, là sự tương hỗ và tương xung giữa hai khía cạnh này. Bảo tồn là việc bảo vệ, duy trì và tái tạo những giá trị di sản văn hóa quan trọng trong quá khứ, trong khi phát huy giá trị văn hóa là quá trình khai thác và sử dụng những giá trị di sản văn hóa đó để tạo ra giá trị và tác động tích cực trong hiện tại và tương lai. Hai khía cạnh này không tách rời và đóng góp vào sự tồn tại và phát triển bền vững của di sản văn hóa.

Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa có mối quan hệ thống nhất với nhau, với mục tiêu chung là duy trì và phát triển các giá trị di sản văn hóa. Bảo tồn giá trị di sản văn hóa giúp bảo vệ và tạo ra điều kiện thuận lợi để phát huy giá trị di sản văn hóa. Và phát huy giá trị di sản văn hóa đóng góp vào quá trình bảo tồn bằng cách giữ cho di sản văn hóa được sống động và sử dụng một cách sáng tạo.

Mối quan hệ gắn bó chặt chẽ giữa bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa chỉ ra sự phụ thuộc và tương phản giữa hai khía cạnh này. Bảo tồn giá trị di sản văn hóa đặt nền tảng và cung cấp nguồn tài nguyên cho phát huy giá trị di sản văn hóa. Còn phát huy giá trị di sản văn hóa đóng góp vào sự sống động và sự tồn tại của giá trị di sản văn hóa.

Mục đích chung của bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa là lưu truyền và phát triển những giá trị di sản văn hóa qua các thế hệ. Bảo tồn nhằm bảo vệ và duy trì những giá trị di sản văn hóa quan trọng, nhưng chỉ bảo tồn không đủ để đảm bảo sự sống động và tiếp cận hiện đại. Phát huy giá trị đóng góp vào việc khai thác tiềm năng của di sản văn hóa, tạo ra giá trị mới và đáp ứng nhu cầu của xã hội hiện đại.

Tóm lại, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa có mối quan hệ biện chứng, thống nhất và gắn bó chặt chẽ với nhau. Quá trình bảo tồn giúp duy trì và bảo vệ giá trị di sản văn hóa, trong khi quá trình phát huy giá trị văn hóa đảm bảo rằng những giá trị này được sử dụng và phát triển để phục vụ cộng đồng và xã hội. Điều này đồng thời giúp lưu truyền và phát triển những giá trị di sản văn hóa cho các thế hệ hiện tại và tương lai.

2.4.2. Làm tốt công tác bảo tồn giá trị di sản văn hóa là cơ sở nền tảng để phát huy giá trị di sản văn hóa

Bảo tồn giá trị di sản văn hóa không chỉ đảm bảo sự tồn tại và duy trì của di sản văn hóa, mà còn giúp phát huy giá trị di sản văn hóa.

Bảo tồn giá trị di sản văn hóa thông qua việc truyền thống và giáo dục giúp tăng cường nhận thức và hiểu biết về di sản văn hóa. Điều này giúp tạo ra sự đánh giá cao và tôn trọng về giá trị di sản văn hóa, từ đó khuyến khích sự phát triển và phát huy giá trị di sản văn hóa trong cộng đồng.

Đầu tư vào nghiên cứu và khôi phục di sản văn hóa giúp tái tạo và phục hồi các yếu tố quan trọng của di sản văn hóa. Nhờ đó, những giá trị và kiến thức truyền thống có thể được khám phá và tạo điều kiện để phát triển và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Bảo tồn giá trị di sản văn hóa qua du lịch mang lại cơ hội phát huy giá trị di sản văn hóa. Từ đó, du khách có thể tìm hiểu, trải nghiệm và chia sẻ giá trị di sản văn hóa. Điều này cung cấp một nguồn thu nhập kinh tế cho cộng đồng địa phương và tạo ra sự nhận thức quan trọng về giá trị di sản văn hóa.

Bảo tồn giá trị di sản văn hóa không chỉ là việc duy trì sự tồn tại của di sản mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc phát huy giá trị và tạo ra những lợi ích văn hóa, kinh tế và xã hội sâu sắc.

2.4.3. Phát huy giá trị di sản văn hóa sẽ góp phần quan trọng vào việc giữ gìn, bảo vệ sự tồn tại di sản văn hóa theo dạng thức vốn có

Phát huy giá trị di sản văn hóa có vai trò quan trọng trong việc bảo vệ giá trị di sản văn hóa. Khi giá trị của di sản văn hóa được phát huy, nó trở thành một nguồn cảm hứng và sự tự hào cho cộng đồng địa phương. Điều này thúc đẩy sự quan tâm và tôn trọng của cộng đồng đối với di sản văn hóa và khích lệ cộng đồng tham gia vào các hoạt động bảo tồn.

Ngoài ra, khi di sản văn hóa được coi trọng và đánh giá cao, nó tạo ra một sự cam kết mạnh mẽ từ phía cộng đồng và chính quyền địa phương để bảo vệ và duy trì nó. Điều này có thể dẫn đến việc xây dựng chính sách, quy định và biện pháp bảo vệ để đảm bảo sự tồn tại và phát triển bền vững của di sản văn hóa.

Như vậy, phát huy giá trị di sản văn hóa không chỉ giúp tôn trọng và thúc đẩy di sản văn hóa, mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc bảo vệ và duy trì giá trị của di sản văn hóa. Việc nhìn nhận và đánh giá cao giá trị di sản văn hóa là một bước quan trọng trong việc bảo vệ và phát triển bền vững của di sản văn hóa.

3. Du lịch bền vững

3.1. Khái niệm du lịch bền vững

Theo giáo sư Berneker, chuyên gia hàng đầu về du lịch thế giới nhận định: “Đối với du lịch, có bao nhiêu tác giả nghiên cứu thì có bấy nhiêu định nghĩa.”

CULTURE

Theo định nghĩa Du lịch của Tổ chức Du lịch Thế giới (UNWTO): “Du lịch là một hiện tượng xã hội, văn hóa và kinh tế phát sinh do sự di chuyển tới các quốc gia hay điểm đến ngoài nơi cư trú thường xuyên của con người với các mục đích cá nhân, hoặc do nhu cầu công việc, chuyên môn. Đối tượng di chuyển được gọi là khách tham quan (khách du lịch) và những hoạt động của họ góp phần tạo ra các dịch vụ Du lịch và dẫn đến các khoản chi tiêu cho Du lịch.”

Theo điều 4, Luật Du lịch Việt Nam, “Du lịch bền vững là sự phát triển du lịch đáp ứng được các nhu cầu hiện tại mà không làm tổn hại đến khả năng đáp ứng nhu cầu về du lịch của tương lai.”

Theo chương trình “Xóa đói giảm nghèo bằng Du lịch” của Hợp phần đào tạo cơ bản, “Du lịch bền vững là các cam kết tăng cường sự thịnh vượng của địa phương thông qua tối ưu hóa sự đóng góp của du lịch vào sự thịnh vượng kinh tế của điểm đến du lịch. Du lịch bền vững cần tạo ra thu nhập và việc làm bền vững cho người lao động mà không gây ảnh hưởng đến môi trường và văn hóa của điểm đến du lịch, đảm bảo tính khả thi và tính cạnh tranh của các điểm du lịch, các doanh nghiệp du lịch để họ có thể phát triển tốt mang lại lợi ích lâu dài.”

Theo hội đồng Du lịch lữ hành thế giới (WTTC) và Tổ chức Du lịch Thế giới (UNWTO), “Du lịch bền vững là loại hình du lịch đáp ứng được nhu cầu hiện tại của du khách và của những điểm đến mà vẫn bảo đảm và cải thiện nguồn lực cho tương lai. Du lịch bền vững dẫn tới một phương thức quản lý tất cả các nguồn lực sao cho thỏa mãn nhu cầu kinh tế, xã hội, thẩm mỹ và vẫn giữ gìn được sự trọn vẹn của văn hóa và môi trường sống.”

Theo Nguyễn Đình Hòa, Vũ Văn Hiếu, “Du lịch bền vững là phát triển các hoạt động du lịch nhằm đáp ứng những nhu cầu hiện tại của khách du lịch và người dân bản địa trong khi vẫn quan tâm đến việc bảo tồn và tôn tạo các nguồn tài nguyên cho việc phát triển các hoạt động du lịch trong tương lai”.

Từ những khái niệm trên, có thể hiểu: “Du lịch bền vững là sự phát triển du lịch có sự quan tâm đến việc bảo tồn các giá trị của tài nguyên du lịch đồng thời giảm thiểu đến mức thấp nhất những tác hại xảy đến môi trường, kinh tế, văn hóa – xã hội nhằm phục vụ nhu cầu hiện tại của du khách và điểm du lịch mà không làm phương hại đến nhu cầu tương lai.”

3.2. Các loại hình du lịch bền vững

- Du lịch sinh thái: hướng đến các điểm thiên nhiên, bảo tồn tài nguyên môi trường và cải thiện phúc lợi cho người dân địa phương
- Du lịch trách nhiệm: làm giảm thiểu các yếu tố tiêu

cực của du lịch ảnh hưởng đến môi trường

- Du lịch thiên nhiên: các hoạt động du lịch và trải nghiệm tập trung vào thiên nhiên
- Du lịch văn hóa: du khách trải nghiệm nền văn hóa tại điểm đến
- Du lịch khám phá: du khách tìm hiểu những cảm giác mới tại điểm đến
- Du lịch sức khỏe: các hoạt động vật lý trị liệu, giải pháp xả căng thẳng...

3.3. Mục tiêu của du lịch bền vững

Mục tiêu của du lịch bền vững là tạo ra một hình thức du lịch có khả năng duy trì và bảo vệ môi trường, văn hóa và kinh tế của một địa phương trong dài hạn. Mục tiêu này tập trung vào việc đảm bảo rằng hoạt động du lịch mang lại lợi ích cho cả cộng đồng địa phương, du khách và môi trường tự nhiên. Một số mục tiêu của du lịch bền vững:

- Cải thiện tính công bằng xã hội trong phát triển
- Sử dụng tiết kiệm và hiệu quả tài nguyên thiên nhiên
- Bảo tồn và phát huy văn hóa địa phương.
- Tạo cơ hội kinh tế cho cộng đồng địa phương.
- Tạo lập sự công bằng trong nội bộ và giữa các thế hệ
- Đáp ứng cao độ nhu cầu của du khách
- Bảo vệ môi trường tự nhiên
- Tăng cường nhận thức và giáo dục

4. Mối quan hệ giữa bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa với du lịch bền vững

Mối quan hệ giữa bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa với du lịch bền vững là tương đồng và tương hỗ. Việc bảo tồn di sản văn hóa là cơ sở để phát triển du lịch bền vững, trong khi du lịch bền vững đảm bảo sự bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa.

4.1. Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa đảm bảo sự phát triển du lịch bền vững

Nghị quyết 08-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn đã nhấn mạnh về quan điểm: “Phát triển du lịch bền vững; bảo tồn và phát huy các di sản văn hóa và các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc; bảo vệ môi trường và thiên nhiên; giải quyết tốt vấn đề lao động, việc làm và an sinh xã hội; bảo đảm quốc phòng, an ninh, trật tự an toàn xã hội...”

Nghị quyết khẳng định tầm quan trọng của bảo tồn và phát huy các di sản văn hóa và giá trị truyền thống của dân tộc trong việc phát triển du lịch. Điều này bao gồm việc bảo tồn di tích lịch sử, di sản văn hóa phi vật thể, các phong tục, tập quán truyền thống và các nét văn hóa đặc trưng của địa phương. Mục tiêu là duy trì sự đa dạng văn hóa và tạo ra các trải nghiệm du lịch mang tính chất sâu sắc và ý nghĩa văn hóa cho du khách.

Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa rất quan

CULTURE

trọng trong việc đảm bảo sự phát triển du lịch có tính bền vững và bảo vệ di sản văn hóa của một địa phương. Bảo tồn di sản văn hóa là quá trình bảo vệ và bảo tồn các tài nguyên văn hóa độc đáo và quan trọng của một địa phương. Điều này bao gồm việc bảo vệ các di tích lịch sử, kiến trúc, truyền thống văn hóa, ngôn ngữ, nghệ thuật và các yếu tố khác của văn hóa địa phương. Bảo tồn di sản văn hóa giúp duy trì danh lam thắng cảnh và giá trị văn hóa của một địa phương, tạo điều kiện thuận lợi cho du lịch bền vững. Di sản văn hóa là một nguồn tài nguyên quan trọng để tạo ra trải nghiệm du lịch độc đáo và phong phú cho du khách. Những di sản như các di tích lịch sử, di tích kiến trúc, văn hóa dân gian, nghệ thuật truyền thống và các lễ hội đặc trưng cung cấp cơ hội cho du khách khám phá và tiếp xúc với các nền văn hóa độc đáo. Điều này tạo ra một trải nghiệm du lịch mang tính chất gắn kết với địa phương và thúc đẩy sự đa dạng và sự phát triển bền vững của ngành du lịch.

Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa tạo ra cơ hội kinh doanh và việc làm cho cộng đồng địa phương. Du lịch liên quan đến các hoạt động kinh doanh như khách sạn, nhà hàng, các dịch vụ du lịch và bán lẻ, cung cấp thu nhập cho người dân và tạo ra việc làm. Bằng cách bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, ngành du lịch có thể góp phần vào sự phát triển kinh tế và giảm đói nghèo trong cộng đồng.

Bảo tồn di sản văn hóa thường liên quan chặt chẽ đến việc bảo tồn môi trường và tài nguyên tự nhiên. Việc bảo tồn các di tích lịch sử, cảnh quan thiên nhiên và các khu vực sinh quyển đồng thời bảo vệ môi trường xung quanh. Phát triển du lịch bền vững dựa trên việc tôn trọng và bảo vệ môi trường, đồng thời đảm bảo sự cân bằng giữa phát triển kinh tế và bảo tồn tài nguyên. Việc bảo tồn di sản văn hóa giúp duy trì và tôn vinh những giá trị văn hóa độc đáo của một địa phương, đồng thời tạo điều kiện thu hút khách du lịch và phát triển ngành du lịch một cách bền vững. Ngoài ra, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa không chỉ đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển du lịch bền vững mà còn góp phần vào sự bền vững của môi trường, kinh tế và văn hóa.

4.2. Du lịch bền vững đảm bảo sự bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa

Du lịch bền vững là hình thức du lịch được thiết kế để duy trì và bảo vệ môi trường tự nhiên, văn hóa và kinh tế của một địa phương trong dài hạn. Việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa là một yếu tố quan trọng trong du lịch bền vững. Du lịch bền vững đảm bảo rằng hoạt động du lịch không gây hại hoặc phá hủy di sản văn hóa, mà ngược lại, nó tạo điều kiện để du khách và cộng đồng địa phương đều có lợi từ du lịch và tác động tích cực đến di sản văn hóa của địa phương.

Du lịch bền vững tạo ra cơ hội kinh doanh và thu hút du khách đến tham quan các điểm đến mang giá trị di sản văn hóa. Việc du khách chi tiêu tiền bạc trong việc mua hàng, dịch vụ và tham quan di sản văn hóa có thể tạo ra nguồn thu nhập để bảo tồn và duy trì những di sản văn hóa.

Du lịch bền vững cung cấp cơ hội để giới thiệu và giáo dục du khách về giá trị và ý nghĩa của di sản văn hóa. Qua các tour du lịch, du khách có thể được hướng dẫn và thông qua các hoạt động trải nghiệm, du khách có thể hiểu rõ hơn về lịch sử, văn hóa, truyền thống và những giá trị đặc biệt của một địa điểm. Điều này góp phần tăng cường nhận thức và tình yêu với di sản văn hóa, từ đó giúp bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Du lịch bền vững thường khuyến khích sự tương tác văn hóa giữa du khách và cộng đồng địa phương. Khi du khách tham gia vào các hoạt động văn hóa, giao lưu với người dân địa phương, họ có cơ hội trải nghiệm trực tiếp nền văn hóa, phong tục, tập quán và truyền thống của một địa điểm. Điều này tạo ra sự hiểu biết, tôn trọng và sự gắn kết giữa du khách và cộng đồng địa phương, đồng thời thúc đẩy việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Du lịch bền vững có thể góp phần trong việc giao lưu văn hóa và truyền thống với các cộng đồng và quốc gia khác. Việc thúc đẩy sự trao đổi văn hóa và hợp tác giữa các địa phương và du khách có thể giúp bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa. Qua việc tăng cường hiểu biết và tình yêu với các nền văn hóa khác nhau, ta có thể xây dựng cầu nối giao lưu và tạo ra mối quan tâm chung đến việc bảo tồn và phát triển di sản văn hóa.

Du lịch bền vững có thể góp phần trong việc tăng cường ý thức và trách nhiệm của du khách đối với việc bảo tồn giá trị di sản văn hóa. Thông qua việc tạo ra những trải nghiệm du lịch mang tính giáo dục và khuyến khích du khách có hành vi bền vững, như không làm hư hỏng, không gây ô nhiễm, không lạm dụng di sản văn hóa, du khách có thể thấy được tầm quan trọng của việc bảo tồn và đóng góp vào công cuộc phát huy giá trị di sản văn hóa.

Như vậy, du lịch bền vững có thể góp phần quan trọng vào việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa thông qua việc tạo ra nguồn thu nhập cho bảo tồn, giới thiệu và giáo dục về di sản, khuyến khích sự tương tác văn hóa, giao lưu văn hóa và truyền thông, tăng cường ý thức bảo tồn của du khách. Sự kết hợp giữa du lịch bền vững với bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa giúp thế hệ sau có thể tiếp tục tận hưởng và tìm hiểu về những giá trị di sản văn hóa.

CULTURE

3. Kết luận

Mối quan hệ giữa bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa với du lịch bền vững là một quan hệ tương hỗ và tương đồng. Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa là mục tiêu cốt lõi của việc du lịch bền vững.

Bảo tồn di sản văn hóa đề cập đến việc bảo vệ, bảo tồn và khôi phục các yếu tố văn hóa độc đáo của một địa điểm như di sản kiến trúc, di tích lịch sử, truyền thống văn hóa, nghệ thuật và các phong tục tập quán truyền thống. Bằng cách bảo tồn và bảo vệ di sản văn hóa, chúng ta có thể duy trì sự đa dạng văn hóa và giữ gìn các giá trị quan trọng của một cộng đồng hoặc một quốc gia.

Phát huy giá trị di sản văn hóa liên quan đến việc khai thác và sử dụng di sản văn hóa một cách có trách nhiệm và bền vững. Điều này đòi hỏi du lịch được phát triển một cách cân nhắc, tránh tác động tiêu cực đến di sản văn hóa và sẽ mang lại lợi ích cho cộng đồng địa phương. Việc phát huy giá trị di sản văn hóa thông qua du lịch có thể góp phần tăng cường sự nhận thức văn hóa, giáo dục và kinh tế cho cộng đồng địa phương.

Du lịch bền vững đòi hỏi việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa để đảm bảo rằng việc du lịch không gây tổn hại đến các yếu tố văn hóa quan trọng. Đồng thời, du lịch cũng có thể cung cấp nguồn thu nhập và cơ hội phát triển cho cộng đồng địa phương thông qua việc tạo ra việc làm, thúc đẩy sự phát triển kinh tế và thúc đẩy sự đa dạng văn hóa.

Tuy nhiên, để đạt được mối quan hệ tốt giữa bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa với du lịch bền vững, cần có sự cân nhắc và quản lý chặt chẽ. Việc đảm bảo sự tham gia của cộng đồng địa phương trong quá trình quyết định và quản lý du lịch, giáo dục du khách về tôn trọng và bảo vệ di sản văn hóa, cũng như việc thiết lập các biện pháp bảo vệ và quản lý bền vững là những yếu tố quan trọng để du lịch có thể góp phần vào bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Đình Hoà & Vũ Văn Hiếu (2001), *Du lịch bền vững*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
2. Bộ Chính Trị (2017), *Nghị quyết 08-NQ/TW về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn*.
3. WTO (2009), *Chương trình "Xóa đói giảm nghèo bằng Du lịch" của Hợp phần đào tạo cơ bản, Giờ – ne – vơ*.
4. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2005), *Luật Du lịch Việt Nam*.
5. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2001), *Luật số 28/2001/QH10 về Di sản văn hoá*.